Bolig er blitt finans

Nora Ulrikke Andersen noraandersen@live.no

Klassekampen skriver 17. november om hvordan det britiske investeringsselskapet Zetland Capital har kjøpt 340 utleieleiligheter i Trondheim. Planen er å selge dem videre som selveierboliger for å realisere gevinst. Nær tusen leieboere blir berørt. Blant dem er barnefamilier og eldre som risikerer å miste hjemmene sine. Kommunen har sett seg nødt til å sette inn krisetiltak.

Sist jeg skrev om hvordan internasjonale kapitalfond kjøper opp boliger og gjør hjemmene våre til investeringsobjekter, mente flere at dette ikke var en utvikling vi trengte å bekymre oss for i Norge. Nå ser vi konturene av nettopp dette.

Norge er altså ikke immun mot internasjonal finanskapital. Og det finnes flere måter å tjene penger på boligene våre. Kapitalfond kan kjøpe opp boliger og beholde dem for å hente ut leieinntekter og senere gevinst ved salg. De kan kjøpe hele boligporteføljer og selge leilighetene enkeltvis, slik vi nå ser i Trondheim. Eller de kan kjøpe, utvikle og selge videre.

Ulike strategier, samme mål: avkastning på investert kapital. Men det som er lønnsomt for investorene, er ikke nødvendigvis bra for dem som bor der. Når boligverdiene skal realiseres, er det leietakerne som risikerer å betale prisen (les: miste hjemmene sine).

«Vi må ta tilbake den politiske kontrollen»

Skal vi virkelig overlate forvaltningen av byene våre til internasjonale kapitalfond, også aktører med selskapsstrukturer i skatteparadiser? Dette handler om mer enn boligpolitikk: om eierskap, makt og demokratisk kontroll over byutviklingen. Når stadig flere beslutninger om boligene våre tas ut fra finansielle avkastningskrav, blir også handlingsrommet for politisk styring utfordret.

Vi trenger en langt større ikke-kommersiell boligsektor. Vi må ta tilbake den politiske kontrollen over boligmarkedet.

For fortsetter vi å overlate boligutviklingen til markedet alene, risikerer vi å følge utviklingen i andre storbyer: Internasjonale investorer henter ut gevinst, mens vanlige folk presses ut. Skal vi virkelig la stedet vi bor, bli finans? Jeg tror vi kan komme til å angre.